

en de maatschappelijke gevolgen. Daar heeft de raad hen ook om gevraagd. Aansluitend bij de doelen van de bestuursopdracht zijn het niet (zoals dit bij u is overgekomen) slechts intenties of een denkrichting, maar concrete invullingsvoorstellen die vanaf volgend jaar ingaan.

Ad 2:

De overweging dat niet is gekozen voor toetsing vooraf bij de gebruikers is de volgende. Wij zijn het met u eens dat bij (alle belangrijke) aanpassingen in de uitvoering van diensten aan inwoners het cliëntenbelang moet worden meegenomen. Dat doen de organisaties op basis van hun dagelijkse praktijkervaring. Ook houden zij zelf regelmatig cliëntervaringsonderzoeken. Hoewel er voor aanpassingen in de uitvoering niet specifiek vooraf cliëntenraadplegingen plaatsvinden zijn hun voorstellen wel gebaseerd op input en wensen vanuit de gebruikers.

Daarnaast vinden wij het belangrijk om de effecten van een aangepaste uitvoering in het voorliggend veld te gaan monitoren. Zowel qua effectiviteit van de ondersteuning en inwonerstevredenheid als ook om te kunnen beoordelen of door de financiële taakstelling geen ongewenste effecten van meer (duurdere) maatwerk-zorg optreden. U wijst daar in uw advies ook op.

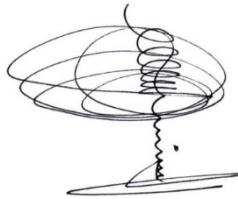
Naast de concrete invulling van de financiële taakstelling maakte ook de beleidsmatige doorontwikkeling van het voorliggend veld deel uit van de bestuursopdracht, vertaald in kompaslijnen voor de toekomst. In uw advies plaatst u inhoudelijk/beleidsmatig geen opmerkingen bij de tien geformuleerde kompaslijnen. Wel vraagt u aandacht voor verdere uitwerking en concretisering en tussentijdse meet- en bijsturingsmomenten. Wij nemen deze adviezen graag mee als wij volgend jaar aan de slag gaan met het opstellen van een nieuwe sociale toekomstvisie. Vanzelfsprekend wordt u daarbij ook betrokken.

Heeft u nog vragen naar aanleiding van onze reactie of bestaat bij u de wens om op onderdelen nog een verdere toelichting te krijgen, dan bent u welkom om contact op te nemen met Carla van der Velde, telefoonnummer 14 0570.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe

de secretaris/algemeen directeur
drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis

de burgemeester
Y. (Yvonne) van Mastrigt

Reactie in rood aangegeven op het advies van de Adviesraad Samenleving inzake de CONCEPT Eindrapportage bestuursopdracht heroriëntatie voorliggend veld invulling taakstelling en kompaslijnen voor de toekomst Olst-Wijhe, juni 2022 in de versie d.d. 29 juli 2022 met 2 bijlagen.

De CONCEPT Eindrapportage is op 19 juli 2022 besproken door de Strategisch Beleidsadviseur van de gemeente Olst-Wijhe met 2 leden van de Adviesraad Samenleving. Daarvoor is enkele keren mondeling overleg over de plannen gevoerd, toen nog zonder document.

Direct na de bespreking van 19 juli 2022 zijn een aantal tekstuele wijzigingen, verduidelijkingen en aanvullingen aangebracht en is bijlage 2 geschreven en toegevoegd.

Deze aangevulde concepttekst wordt per 29 juli 2022 voorgelegd voor eindcontrole bij de betrokken organisaties. Deze concept Eindrapportage is door de Adviesraad Samenleving per mail d.d. 29 juli ontvangen voor advies.

Het betreft een **Gevraagd Advies**.

Inleiding.

Gevolgde werkwijze.

Dit advies van de Adviesraad is een advies over de plannen in de genoemde CONCEPT Eindrapportage. Op maandag 15 augustus heeft de Adviesraad gevraagd om inzage in het definitieve Eindverslag dat voor besluitvorming aan het college van B en W wordt voorgelegd en waarop dit advies aansluit. Hierop kreeg de Adviesraad per mail de volgende reactie:

“Ik (Milou Diks) heb na aanleiding van je (lid AS) telefoontje gister nog contact gehad met Carla (v.d. Velde). Zij benadrukt dat het rapport, zoals jullie deze hebben, definitief is op eventueel (puur) tekstuele kleine correcties na. Je kan dus stellen dat het inhoudelijke rapport definitief is en het daarmee mogelijk is om een definitief advies in te dienen.”

Voor nu vertrouwt de Adviesraad erop dat er geen inhoudelijke wijzigingen in het definitieve voorstel komen. Daarom dient de Adviesraad een Advies in en geen CONCEPT Advies.

De Adviesraad houdt de mogelijkheid open om met een tweede advies te komen nadat ze kennis heeft genomen van het definitieve voorstel. De Adviesraad vindt de nu gevolgde werkwijze vervelend en onjuist.

Reactie: wij vinden het vervelend dat de term “concept” bij u kennelijk tot misverstanden heeft geleid. Tijdens de mondelinge toelichting op 19 juli is het verdere proces toegelicht en uitgelegd dat het document inhoudelijk is opgeleverd (n.l. door de projectgroep), maar dat de andere partijen (die niet in de projectgroep zaten) in de vakantieperiode nog een check kunnen doen op correctheid over wat over hun organisatie in de nota staat. Gelet op de gesignaleerde verwarring heeft de betreffende ambtenaar die uitleg in haar vakantie nog aan u laten bevestigen.

Uw conclusie klopt dus dat het beleidsmatig/inhoudelijk de eindversie is, waarover u het advies heeft uitgebracht.

Reactie op Heroverweging

Op 18 mei 2021 is door de Adviesraad Samenleving een Reactie op het stuk Heroverweging uitgebracht.

Deze reactie, **geen Advies dus**, in tegenstelling tot de formulering op blz 7. van het huidige document, is verzonden aan het college van B en W en aan de leden van de gemeenteraad Olst-Wijhe. De Adviesraad heeft er toen voor gekozen om een reactie te geven omdat in het document Heroverweging geen keuze uit de opsomming van mogelijkheden wordt gemaakt en ook geen richting is aangegeven bovendien ontbreken criteria waarmee een keuze gemaakt kan worden.

Kortom een stuk waarin geen beleid wordt voorgesteld en daarmee geen basis voor een beleidsmatig advies van de Adviesraad.

De reactie van de Adviesraad bestaat uit een aantal overwegingen en zorgen die ze onder de aandacht wil brengen en wil meegeven bij de besluitvorming over te formuleren beleid.

Verder bestaat de reactie uit een puntsgewijze reactie op alle 58 mogelijke bezuinigingsvoorstellen.

Reactie: in de Eindrapportage bestuursopdracht voorliggend veld hebben wij op uw aangeven op pagina 7 de formulering aangepast dat het vorig jaar een reactie betrof en geen advies. Overigens waren vorig jaar in de Eindnotitie Heroverweging met perspectief wel criteria opgenomen op basis waarvan een keuze gemaakt kon worden in het kader van de heroverweging en door de gemeenteraad ook zijn gebruikt als input voor de besluitvorming. Die criteria waren bijvoorbeeld de mate van onomkeerbaarheid van de maatschappelijke consequenties en het verband per maatregel met te realiseren beleidsdoelen.

In de nu ontvangen CONCEPT Eindrapportage bestuursopdracht heroriëntatie voorliggend veld worden een aantal met nummer genoemde voorstellen van de totaalijst met 58 mogelijkheden enigszins uitgewerkt wat betreft de denkrichting.

Reactie: vorig jaar gaf u inderdaad een puntsgewijze reactie op de maatregelen, waarbij u aangaf vooral gekeken te hebben naar consequenties van de diverse bezuinigingen, genoemd in de Heroverweging, die nog niet belicht waren. In onze antwoordbrief van 15 juni 2021 gaven wij aan dat een deel van de maatregelen betrekking heeft op het voorliggend veld (organisaties die op één of andere manier actief zijn gericht op welzijn en/of gezondheid van inwoners). En dat het de bedoeling was dat deze organisaties gezamenlijk tot een plan komen om tot bezuinigingen te komen. Wij hebben uw reactie van vorig jaar op de maatregelen die daar onder vallen in dit proces van de bestuursopdracht voorliggend veld meegenomen.

De bestuursopdracht voorliggend veld is uitgevoerd met een concrete invulling van de opgelegde taakstelling voor de in de eindnotitie bestuursopdracht voorliggend veld genoemde maatregelen.

In dit Advies sluit de Adviesraad Samenleving aan op haar Reactie van 18 mei 2021.

Samenwerken en daarnaast meer groepswork minder individueel werken.

De Adviesraad leest in het document dat betrokken organisaties in goed overleg hebben besloten tot meer samenwerking. De bezuinigingen denkt men te behalen door minder individueel te werken en meer groepswork toe te passen. Daarnaast denkt men bezuinigingen te kunnen halen door combinatie van aanbod van 2 of meer aanbieders.

De uitwerking van deze verdere samenwerking en van het meer werken met groepswork en minder individueel in concrete vormen van dienstverlening aan burgers komt nog in de tweede helft van 2022 en in 2023 en eventueel later als er nadere afspraken gemaakt zijn.

De Adviesraad Samenleving staat positief tegenover de verdere samenwerking tussen de organisaties. Dit betreft slechts een intentie tot meer samenwerking, meer groepswork en minder individueel werken en de mogelijkheid van combinatie van aanbod van meerdere aanbieders.

De Adviesraad let bij het advies over de veranderde dienstverlening aan burgers op twee aspecten:

1. De impact voor de individuele en voor groepen burgers die hulp vragen
2. De maatschappelijke impact van de veranderde dienstverlening

Door het ontbreken van concretisering en operationalisering van de intentie van de aanbieders kan de Adviesraad op dit moment niet bepalen of inschatten welke impact de nog nader uit te werken voorstellen krijgen voor gebruikers, individueel en in groepen en de Adviesraad kan nu ook nog geen beeld vormen van de maatschappelijke impact van deze intentie.

Conclusie:

De Adviesraad kan nu geen positief advies geven over het plan in de CONCEPT Eindrapportage

Reactie: het is spijtig dat de projectgroep er in de eindrapportage kennelijk niet in geslaagd is om u een voldoende beeld te schetsen over de aangepaste uitvoering en maatschappelijke impact van de concrete invulling van de opgelegde taakstelling. Hieraan heeft elke organisatie veel aandacht besteed. De invulling van de taakstelling, zoals voorgesteld door de organisaties is meer dan een intentie, het is (ook met het oog op de toekomst en daarvoor geformuleerde kompaslijnen) in hun ogen en vanuit hun inhoudelijke kennis de “minst slechte” concrete invulling van de opgelegde bezuiniging. Afweging van financiële taakstelling en maatschappelijke gevolgen is, zoals aangegeven in de eindnotitie, nu aan de gemeenteraad.

Uitwerking in gewijzigde hulp.

Bij 4 onderwerpen uit de CONCEPT Eindrapportage wil de Adviesraad een advies geven betreffende de nadere uitwerking van de intenties in gewijzigde vormen van hulp.

Open overleg en toetsing

De Adviesraad Samenleving constateert dat het huidige concept Eindverslag is gemaakt door intensief overleg van aanbieders van hulp in het voorliggend veld.

Een toetsing van de voornemens en intenties bij gebruikers heeft nog niet plaats gehad.

De Adviesraad adviseert om na een eerste ronde van uitwerking van de intenties, meer samenwerken en meer groepswork, in concrete vormen van dienstverlening een toetsingsronde in te voegen, waarin gebruikers in open overleg de gelegenheid krijgen te reageren op de eerste voorstellen tot verandering en waarin zij bovendien de gelegenheid krijgen om zelf veranderingen in het aanbod van organisaties voor te stellen die tot bezuinigingen leiden.

De Adviesraad houdt er rekening mee dat gebruikers tot andere voorstellen komen om te bezuinigen dan de aanbieders en vindt het belangrijk dat gebruikers actief hun inbreng kunnen leveren.

De Adviesraad is bereid om deel te nemen in dit open overleg en toetsing.

Met de uitkomsten van dit overleg is de Adviesraad graag bereid om een beleidsmatig vervolgdadvies over de uitgewerkte intenties uit te brengen.

Advies:

De Adviesraad adviseert het College van B&W om opdracht te geven tot het invoegen van open overleg en een toetsing met burgers die gebruik maken van de hulp in het voorliggend veld.

Reactie: in onze antwoordbrief geven wij een toelichting op de verschillende rollen van gemeente en uitvoerende organisaties. Ons uitgangspunt is dat we als gemeente duidelijke (beleids) kaders bieden en daarbinnen voor de uitvoering vertrouwen op de deskundigheid van de organisaties en de medewerkers die hun vak uitvoeren. De wijze van invulling van de 15% bezuinigingstaakstelling is vooral aan de organisaties zelf (uitvoering). Natuurlijk is de tevredenheid van onze inwoners over de uitvoering van de geboden ondersteuning voor zowel gemeente als organisaties van groot belang. Daarvoor doen wij het immers allen. Kennis en ervaring hierover is primair bij de uitvoerende medewerkers aanwezig. Aanvullend worden effect- en klanttevredenheidsmetingen uitgevoerd (ook door de organisaties zelf).

Checken van de koers en bijsturen:

De aanbieders hebben in 2 subgroepen nauwer en iets minder nauw samengewerkt in de projectgroep die de huidige plannen heeft geformuleerd.

In hoofdstuk 3 van het CONCEPT Eindverslag wordt aan de hand van een metafoor : “stip op de horizon en kompaslijnen” de koers uitgezet voor de komende 10 jaren.

Via de 10 kompaslijnen worden een aantal bakens uitgezet waarmee in die 10 jaren wordt gestuurd om op de juiste koers te komen en te blijven.

Advies:

De Adviesraad adviseert het College van B&W om opdracht te geven tot inbouw van koersevaluaties en sturingsmomenten tijdens de looptijd van 10 jaar.

Concretisering.

De Adviesraad Samenleving mist in het stuk de activiteiten om de stip op de horizon tijdens die 10 jaren te actualiseren en om nauwkeurig bij te sturen tijdens de uitvoering.

De Adviesraad Samenleving adviseert om minimaal 2 grote schriftelijke evaluaties uit te voeren in deze 10 jaren d.w.z. na 4 jaar en na 7 jaar en zoveel vaker als er aanleiding toe blijkt.

Daarnaast adviseert de Adviesraad om elke 2 jaar nauwkeurig te kijken waar actualisering en aanpassing van de koers nodig is door andere omstandigheden (landelijk en regionaal) dan nu is ingeschat en om nauwkeurig te sturen op actuele ontwikkelingen in het veld in de eigen gemeente.

Reactie: Volgend jaar gaan we concreet aan de slag met het opstellen van een nieuwe sociale toekomstvisie, waarbij de kompaslijnen die uit deze bestuursopdracht zijn voortgekomen alvast belangrijke pijlers zijn. Dan wordt de inhoud ervan ook concreter uitgewerkt (bijv. welke beleidsinzet en activiteiten kiezen we en op welke wijze en hoe vaak monitoren we de voortgang inclusief eventuele tussentijdse wenselijke bijstellingen). Uw suggesties nemen we daarin graag mee en we hopen ook op uw betrokkenheid bij de verdere ontwikkeling van deze toekomstvisie in 2023.

Van bezuinigen naar verschuiven

In de CONCEPT Eindrapportage wordt zorgen benoemd dat bezuinigingen in het voorliggend veld kunnen en zullen resulteren in verschuivingen naar meer geïndiceerde hulp en zorg.

De Adviesraad deelt deze zorg van verschuiving..

Advies:

De Adviesraad adviseert het College van B&W om opdracht te geven tot jaarlijks onderzoek om deze verschuiving goed in beeld te houden.

Reactie: wij zijn het met u eens dat het belangrijk is om deze eventuele verschuivingen goed en tijdig in beeld te hebben. Dat gaan we doen via data analyses uit al beschikbare lokale gegevens sociaal domein.

Urgente situaties met hulpvraag

Twee organisaties, Mee en Epos, vertalen in de huidige plannen de bezuinigingen die voor hen staan ingeboekt in een lineaire vermindering van de diensten aan burgers. Als het gekorte budget op is vindt er geen dienstverlening in het voorliggend veld meer plaats.

De Adviesraad ziet hierin een directe beweging waarmee niet wordt bezuinigd maar wordt verschoven naar duurdere geïndiceerde hulp.

Advies:

De Adviesraad adviseert het College van B&W om deze twee en ook andere organisaties die een dergelijke lijn willen gaan volgen opdracht te geven om meer intelligente en creatievere manieren te bedenken en toe te passen, zodat er gedurende het hele kalenderjaar ruimte is en blijft voor hulp in urgente situaties.

Toelichting.

Voor de burger die hulp vraagt resulteert de omschreven aanpak in uitstel van hulp of in het sneller doorgaan naar geïndiceerde hulp en dat gaat meestal gepaard met wachtlijsten voor hulp en met vaak tijdrovende procedures om een indicatie te krijgen.

Reactie: Niet alle betrokken organisaties hebben evenveel mogelijkheden om een bezuinigingstaakstelling anders dan via “minder uren ondersteuning” te realiseren. Bijvoorbeeld omdat zij een relatief smalle taak of opdracht hebben of een geringe subsidie ontvangen. Maar, net als de organisaties zelf, vinden wij samen met u het een ongewenste situatie als in de loop van een jaar de financiële ruimte voor urgente ondersteuning niet meer beschikbaar zou zijn. Wij gaan daarover met de organisaties nog verder in gesprek.

Tenslotte:

De Adviesraad Samenleving wil, net als in haar reactie van 18 mei 2021, enkele aandachtspunten en zorgen mee geven voor de verdere uitwerking van de intenties naar veranderde vormen van hulp:

- * het risico van het te veel leunen op vrijwilligers door de bezuinigingen, met de kans op uitval van hulp.
- * onvoldoende waardering voor mantelzorgers door de gemeente / samenleving
- * de mogelijk latere inzet van hulp door wachtlijsten
- * de toegang en bereikbaarheid van zelfregiecentra voor inwoners van Olst-Wijhe
- * Optimaal gebruik van beschikbare provinciale en landelijke subsidies, ook nieuwe mogelijkheden, om de effecten van de plaatselijke bezuinigingen te verminderen of te compenseren

Reactie: wij nemen uw aandachtspunten graag mee in de verdere uitwerking.